

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2297/2023
27.11.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић, Радославе Мађаров, Зорице Булајић и Ирене Вуковић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Бранислав Цветковић, адвокат из ..., против тужених Центра за економику домаћинства „Даница Вуксановић“ у ликвидацији, из Лесковца, чији је пуномоћник Саша Здравковић, адвокат из ... и Града Лесковца, кога заступа Градско правобранилаштво Града Лесковца, ради исплате отпремине, одлучујући о ревизији тужиле, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 5339/22 од 12.01.2023. године, у седници већа одржаној 27.11.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 5339/22 од 12.01.2023. године, као изузетно дозвољеној.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 5339/22 од 12.01.2023. године и пресуда Основног суда у Лесковцу П1 771/20 од 06.10.2022. године у ставу трећем и петом изреке, тако што се **УСВАЈА** тужбени захтев и према туженом Граду Лесковцу утврђује потраживање тужиле на име отпремнине у износу од 124.811,67 динара са законском затезном каматом почев од 08.02.2018. године до исплате и друготужени Град Лесковац обавезује да солидарно са првотуженим туженим Центром за економику домаћинства „Даница Вуксановић“ у ликвидацији тужили исплати на име отпремине износ од 124.811,67 динара са законском затезном каматом почев од 08.02.2018. године до исплате и на име накнаде трошкова првостепеног поступка износ од 54.592,00 динара, а као неоснован одбија захтев друготуженог Града Лесковца за накнаду трошкова поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени Град Лесковац да тужили накнади трошкове другостепеног и ревизијског поступка износу од 122.073,63 динара, у року од 8 дана од достављања преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу П1.771/20 Од 06.10.2022.године, ставом првим и другим изреке, усвојен је тужбени захтев према првотуженом Центар за

економику домаћинства „Даница Вуксановић“ из Лесковца у ликвидацији, те се према том туженом утврђује потраживање тужиље на име отпремнине у износу од 124.811,67 динара са законском затезном каматом почев од 08.02.2018. године до исплате и првотужени обавезује да наведени износ са каматом исплати тужиљи. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев према друготуженом Град Лесковац за утврђење о потраживању тужиље на име отпремине у износу од 124.811,67 динара са законском затезном каматом почев од 08.02.2018. године до исплате и да се обавезе друготужени на исплату тог потраживања тужиљи. Ставом четвртим изреке, обавезан је првотужени да тужиљи накнади трошкове поступка у износу од 54.592,00 динара. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужиља да друготуженом накнади трошкове поступка у износу од 30.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 5339/22 од 12.01.2023. године одбијена је жалба тужиље као неоснована и наведена првостепена пресуда је потврђена у ставу трећем и петом изреке.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиља је благовремено изјавила ревизију, због погрешне примене материјалног права, са прелогом да Врховни суд о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној по члану 404. ЗПП.

Одлучујући о дозвољености ревизије, у смислу члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр.72/11...10/23, у даљем тексту: ЗПП), Врховни суд је оценио да су испуњени услови за одлучивање о посебној ревизији, ради уједначавања судске праксе, због чега је одлучено као у ставу првом изреке.

Испитујући правилност побијане пресуде, на основу члана 408. ЗПП, Врховни суд је оценио да је ревизија тужиље основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је била у радном односу на пословима ... код туженог Центра за економику домаћинства „Даница Вуксановић“. Решењем од 23.11.2017.године тужиља је проглашена технолошким вишком и утврђено јој је право на отпремнину која не може бити нижа од 1/3 зараде запосленог за сваку навршену годину рада у радном односу у јавном сектору или 1/3 просечне зараде у РС по последњем објављеном податку РЗС за сваку навршену годину рада у радном односу у јавном сектору, у зависности шта је за запосленог повољније. Ставом 4. наведеног решења утврђено је да се отпремнина исплаћује у року од 30 дана од дана престанка радног односа, а да је правни основ за доношење наведеног решења садржан у Одлуци о максималном броју запослених на неодређено време у систему локалне самоуправе Града Лесковца за 2017.годину, која је објављена у Сл. гласнику Града Лесковца број 16/17, а којом Одлуком се утврђује број запослених на неодређено за календарску 2017.годину - 0 (нула), те да је Одлука о максималном броју запослених донета на основу Закона о одређивању максималног броја запослених у јавном сектору, који у чл. 22 ст. 3 утврђује да запослени који је утврђен као вишак односно који је нераспоређен има право на исплату отпремнине због престанка потребе за његовим радом, у висини која се одређује у складу са законом којим се одређује његов радноправни статус, а који се обрачунава за све године рада у јавном сектору. Код

чињенице да је тужили радни однос престао 08.01.2018.године, у складу са наведеном Одлуком тужили припада право на отпремнину у износу од 124.811,67 динара. Скупштина Града Лесковца, који је оснивач Центра за економику домаћинства „Даница Вуксановић“, као установе културе, 28.12.2017.године донела је Одлуку о укидању ове установе и покретању поступка редовне ликвидације над њим, а у члану 3. ове одлуке је наведено да права, обавезе, одговорности и имовину Центра коју чине право својине на покретним стварима, право коришћења на стварима у јавној својини, новчана средства и друга имовинска права преузима град Лесковац. Тужила је у поступку ликвидације, пријавила своје потраживање на име отпремнине дана 07.02.2018.године у висини од 124.811,67 динара и по њеној пријави није донета одлука, поступак ликвидације није окончан, исплата није извршена.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев према туженом Центру за економику домаћинства „Даница Вуксановић“ у ликвидацији и обавезао га на исплату потраживања на име отпремине, док је у односу на туженог Град Лесковац одбио тужбени захтев као неоснован са становиштем да није пасивно легитимисан у овој правној ствари.

Другостепени суд је потврдио првостепену пресуду у делу којим је одбијен тужбени захтев према туженом Граду Лесковцу, уз дате разлоге да поступак редовне ликвидације није окончан, да нису пружени докази да не постоји довољно средстава за намирење поверилаца, нити су пружени докази да је у питању установа које се финансира из буџета или претежно кроз уступљене јавне приходе, над којом није могуће спровођење стечајног поступка, те уз закључак да се нису стекли услови за солидарну одговорност туженог Града Лесковца, као основача установе, без обзира што је одлуком о укидању ове установе у члану 3. наведено да права, обавезе и имовину Центра преузима Град Лесковац.

Изнето становиште нижестепених судова по оцени Врховног суда није одрживо.

У конкретном случају, Скупштина Града Лесковца, који је оснивач Центра за економику домаћинства „Даница Вуксановић“, као установе културе, је 28.12.2017.године донела Одлуку о укидању ове установе и покретању поступка ликвидације над њим. Према члану 3. наведене Одлуке права, обавезе, одговорности и имовину Центра коју чине право својине на покретним стварима, право коришћења на стварима у јавној својини, новчана средства и друга имовинска права преузима град Лесковац.

Чланом 27. Закона о јавним службама („Службени гласник РС“ бр. 42/91...83/2014) је прописано да поступак за укидање установе покреће оснивач или орган надлежан за вршење надзора над законитошћу рада установе (став 1.), да акт о укидању установе доноси оснивач (став 2.), да се на основу акта о укидању установе спроводи поступак редовне ликвидације, у складу са законом (став 3). Одредбом члана 14. став 1. Закона о стечају прописано је, поред осталог, да се стечајни поступак не спроводи према правним лицима чији је оснивач Република Србија, Аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, а која се искључиво или претежно финансирају кроз уступљене јавне приходе или из републичког буџета, односно буџета аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе. Према ставу 3. наведене одредбе, за обавезе правног лица над којим се у складу са ставом 1. тог члана не спроводи стечајни поступак, солидарно одговарају њихови оснивачи.

Код наведеног, имајући у виду да је наведеном Одлуком Скупштине Града Лесковца, Град Лесковац, као оснивач Центра, преузео права и обавезе, као и имовину Центра, да тужиља новчано потраживање из радног односа није наплатила у ликвидационим поступку, а да се на основу одредбе члана 14. став 1. Закона о стечају, над установом културе Центар за економику домаћинства „Даница Вуксановић” стечајни поступка не може спровести, супротно схватању нижестепених судова, у конкретном случају су наступили услови за активирање солидарне одговорности тужене, као оснивача, у смислу одредбе члана 14. став 3. Закона о стечају.

Из изнетих разлога, применом члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке.

Како је тужиља успела у поступку по ревизији, то јој на основу члана 165. став 2. у вези чланова 163. став 2, 153. став 1. и 154. став 2. ЗПП, припадају трошкови целог поступка према оствареном успеху у спору, те је тужени Град Лесковац обавезан да тужиљи солидарно са туженим Центар за економику домаћинства „Даница Вуксановић” у ликвидацији накнади досуђене трошкове првостепеног поступка. Тужиљи припадају и трошкови поступка по жалби и ревизији према опредељеном захтеву и то за састав жалбе и ревизије износ од по 18.000,00 динара, према важећој АТ и трошак судских такси на жалбу и другостепену пресуду у износу од по 12.296,23 динара и на ревизију у износу од 24.592,47 динара и одлуку по ревизији у износу од 36.888,70 динара, према важећој ТТ, у укупном износу од 122.073,63 динара.

**Председник већа-судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић